

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: MNOHÉ MESTÁ A KRAJE PORUŠUJÚ ROVNOSŤ HLASOV VOLIČOV – NA HLASOCH NIEKTORÝCH ZÁLEŽÍ NÁSOBNE VIAC, NEŽ NA INÝCH

Bratislava 2. februára 2026

Verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský predstavil výsledky rozsiahleho prieskumu dodržiavania rovnosti volebného práva pri určovaní volebných obvodov v komunálnych a regionálnych voľbách. Prieskum sa zameriaval na ostatné dvojce voľby do mestských a krajských zastupiteľstiev, teda voľby v rokoch 2022 a 2018 (v prípade samosprávnych krajov 2017), a poukázal na závažné, systematické porušovanie ústavného princípu rovnakého postavenia voličov a kandidátov do zastupiteľstiev.

Väčšina z preskúmaných samospráv nastavila volebné obvody protiústavne

Preskúmaných bolo všetkých osem samosprávnych krajov a 34 miest rôznych veľkostí, naprieč celým Slovenskom, vrátane všetkých krajských miest. Z prieskumu vyplynulo, že prevažná väčšina preskúmaných miest a samosprávnych krajov určila volebné obvody pre voľby do svojich zastupiteľstiev protiústavným spôsobom. Na hlasoch voličov v niektorých obvodoch záležalo niekoľkonásobne viac, než na hlasoch iných voličov z iných obvodov v rámci rovnakého mesta alebo kraja.

Rovnosť volebného práva je priamo ovplyvnená veľkosťou volebných obvodov

Tento stav bol vyvolaný nesprávnym určením veľkosti volebných obvodov, v ktorých na jedného poslanca zastupiteľstva pripadal výrazne odlišný počet obyvateľov rovnakého mesta alebo rovnakého kraja. V demokratickom štáte by však na každom voličskom hlase malo záležať približne rovnako a každý oprávnený volič by mal mať približne rovnakú možnosť ovplyvniť výsledok volieb. Pre zaistenie približnej rovnosti hlasov by mal na každého poslanca v rámci rovnakého zastupiteľstva pripadať približne rovnaký počet obyvateľov, a to v každom volebnom obvode. Prax slovenských miest a samosprávnych krajov však toto právo výrazne porušuje, a to masívnym spôsobom. V niektorých volebných obvodoch pripadalo na jedného poslanca aj sedemnásobne viac obyvateľov, než v iných obvodoch v tom istom zastupiteľstve.

Dopad aj na rovný prístup kandidátov k funkcií poslancov zastupiteľstiev

Porušovanie rovnosti volebného práva voličov sa odzrkadľuje aj na práve kandidátov do zastupiteľstiev na rovnaký prístup k volenej funkcii. V niektorých obvodoch bolo na zvolenie za poslanca zastupiteľstva potrebné získať niekoľkonásobne nižší počet hlasov, než v iných obvodoch v tom istom meste alebo kraji. Z uvedených dôvodov som v prípade posledných spojených volieb v roku 2022 konštatoval porušenie základných práv podľa čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj príslušných noriem volebného zákona, v prípade šiestich samosprávnych krajov a 27 miest. Volebné obvody určili správne len dva samosprávne kraje a sedem miest.

Výsledky prieskumu naznačujú, že na Slovensku často nevieme sklbiť rozdeľovanie volebného územia s ústavným príkazom rovnosti volebného práva. Výsledky vyplývajúce z komunálnej a regionálnej úrovne by tak mali byť nielen apelom na nápravu zo strany samospráv, ale aj upozornením pre štát, a to s ohľadom na prebiehajúce politické diskusie o rozdelení územia Slovenska na viac volebných obvodov vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky.

Výzva pre samosprávy, precizovanie zákonov, návrh na Ústavný súd

Pokiaľ ide o nápravu nedostatkov, jednotlivým mestám a samosprávnym krajom som adresoval odporúčania na prepracovanie ich volebného rozdelenia v individuálnych prípadoch. Splnenie mojich odporúčaní pre nasledujúce voľby, ktoré by sa mali konať v novembri tohto roka, budem pozorne sledovať. Na systémovej úrovni budem navrhovať precizovanie a zlepšenie volebného zákona, ako aj predpisov upravujúcich preskúvanie zákonnosti vytvárania volebných obvodov. Zároveň som 29. januára podal Ústavnému súdu návrh na preskúmanie ústavnosti § 11 ods. 2 druhej vety zákona o Bratislave. V prípade Bratislavy totiž nespravodlivé volebné obvody do veľkej miery určuje priamo zákon o Bratislave.

Základné výsledky prieskumu

1. Preskúmaných všetkých 8 samosprávnych krajov a 34 miest z celého Slovenska

2. Ďalších 5 miest som z prieskumu musel vyradiť, pretože nedisponovali všetkými potrebnými údajmi o počte svojich obyvateľov. Týmto mestám som odporučil prijatie opatrení pre dôsledné spracúvanie údajov o počte svojich obyvateľov.

3. Porušenia rovnosti volebného práva v posledných voľbách (2022):

- 6 samosprávnych krajov (75 %)
- 27 miest (79 % z preskúmaných)
- 7 z 8 krajských miest

4. Rovnosť volebného práva v posledných voľbách (2022) neporušili:

- 2 samosprávne kraje (25 %)
- 7 miest (21 % z preskúmaných)
- jediné krajské mesto (Trenčín)

5. Mestá s najlepšie určenými obvodmi a najrovnejšími voľbami (s percentuálnym vyjadrením najväčších rozdielov vo váhe hlasov voličov medzi obvodmi v meste):

- 1. Senec (0,92)**
- 2. Trenčín (5,58)**
- 3. Piešťany (7,11)**

6. Mestá s najhoršie určenými obvodmi a najnerovnejšími voľbami (s percentuálnym vyjadrením najväčších rozdielov vo váhe hlasov voličov medzi obvodmi v meste):

- 1. Bratislava (146,19)**
- 2. Žarnovica (121,72)**
- 3. Bardejov (92,19)**
- 4. Turzovka (80,99)**

(Bratislave však – na rozdiel od všetkých ostatných miest – takto nespravodlivé volebné obvody určuje zákon o Bratislave)

7. Kraje s najlepšie určenými obvodmi a najrovnejšími voľbami (s percentuálnym vyjadrením najväčších rozdielov vo váhe hlasov voličov medzi obvodmi v kraji):

Nitriansky (16,24) a Trenčiansky (20,7)

8. Kraje s najhoršie určenými obvodmi a najnerovnejšími voľbami (s percentuálnym vyjadrením najväčších rozdielov vo váhe hlasov voličov medzi obvodmi v kraji):

- 1. Bratislavský (65,93)**
- 2. Žilinský (45,08)**
- 3. Banskobystrický (42,09)**

Čo sú volebné obvody:

Volebné obvody sú vytýčené územia (časti miest alebo krajov), v rámci ktorých sa vo voľbách volí stanovený počet kandidátov do mestského alebo krajského zastupiteľstva. Určité územie a jeho obyvateľstvo tak v zastupiteľstve reprezentujú poslanci zvolení práve v tomto volebnom obvode. Aby bola zaručená ústavou prikázaná rovnosť volebného práva voličov a kandidátov v jednotlivých obvodoch, na každého poslanca zastupiteľstva – bez ohľadu na volebný obvod, v ktorom je volený – musí pripadať približne rovnaký počet obyvateľov.

Prílohy:

[Komplexné výsledky prieskumu](#)

Súvisiace tlačové správy:

<https://vop.gov.sk/volici-a-kandidati-mensich-volebnych-obvodov-v-poltari-boli-zvyhodneni-mesto-porusilo-rovnost-volebneho-prava-vykonam-komplexny-prieskum-na-slovensku/>